

Na temelju članka 23. Statuta Učeničkog doma Novi Zagreb, te nakon provedene rasprave i usvajanja od strane Odgajateljskog vijeća, Vijeća roditelja i Vijeća učenika na __. sjednici održanoj dana 23. siječnja 2019.g. uputilo je Domskom odboru Učeničkog doma Novi Zagreb, na donaganje

ETIČKI KODEKS

neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti Doma

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Etički kodeks sadrži moralna načela i načela profesionalne etike kojima se u svom profesionalnom i javnom djelovanju trebaju ponašati odgajatelji, stručni suradnici i drugi radnici Učeničkog doma Novi Zagreb (u daljnjem tekstu: Dom).

Načela Etičkog kodeksa primjenjuju se na odgovarajući način i na druge osobe koje nisu radnici Doma, ali sudjeluju u radu i djelovanju Doma, ako i ukoliko se ponašanje i djelovanje tih osoba može izravno povezati s Domom.

Etički kodeks sastoji se od standarda ponašanja prilagođenih potrebama Doma i njegovih radnika uzimajući u obzir načela čuvanja dostojanstva i ugleda Doma, radnika i učenika.

Etički kodeks Doma se ostvaruje na slijedećim načelima:

- temeljna načela u odnosu na moralno opravdano i moralno neprihvatljivo ponašanje u radu u Domu i izvan njega i
- etička pravila u odgojno-obrazovnom procesu u Domu.

Članak 2.

Svrha donošenja ovoga Etičkog kodeksa je utvrđivanje obveze promicanja vrijednosti specifičnih za vrlo odgovornu i osjetljivu odgojno-obrazovnu djelatnost u najširem smislu. Provođenje odredbi ovoga Etičkog kodeksa ima za svrhu i utjecaj na učenike u cilju prihvatanja tih etičkih normi u budućem životu i radu (djelovanje primjerom) i podizanje razine značenja odgajateljskog poziva u mjestu rada i širem okruženju odnosno u društvu kao cjelini.

Promicanje etičnog ponašanja i vrijednosti koje su sadržane u ovom kodeksu obveza je svih radnika Doma kao i svih tijela koja se formiraju u Domu.

Etički kodeks ima zadaću štititi radnike Doma od neprofesionalnog javnog mnijenja i neopravdanih optužbi. On ukazuje na autonomiju Doma i mogućnost samoregulacije.

Postupci propisani ovim Etičkim kodeksom ne uređuju prava, obveze i odgovornosti osoba koje u njima sudjeluju, te nisu alternativa za građanske, kaznene, upravne i stegovne postupke uređene zakonima, drugim propisima i aktima Doma.

Značenje pojmova iz ovoga kodeksa

Članak 3.

Pojedini izrazi iz ovoga Kodeksa imaju slijedeće značenje:

1. «stručni suradnik» označava osobu koja neposredno rukovodi stručno – pedagoškom službom, brine o izvođenju odgojno obrazovnog plana i programa rada, neposrednog odgojno-obrazovnog rada odgajatelja s učenicima.
1. „radnici Doma“ označava sve osobe koje u Domu imaju zasnovan radni odnos, a koje sudjeluju u obavljanju odgojno-obrazovni rad s učenicima i druge osobe koje obavljaju stručne, administrativno-tehničke i pomoćne poslove.
2. „odgajatelj“ podrazumijeva sve stručno osposobljene osobe za odgojno-obrazovni rad s učenicima unutar odgojno-obrazovne skupine i druge osobe izjednačene sa njima sukladno Zakonu i podzakonskim propisima.
3. „učenik“ podrazumijeva maloljetnu osobu, sudionika odgojno-obrazovnog procesa koji je sukladno Statutu zaključio ugovor o međusobnim pravima i obvezama, a u svrhu stjecanja znanja te razvijanju sposobnosti, vještina i navika s naglaskom na odgojne vrijednosti.

II. TEMELJNA NAČELA I PRAVILA PONAŠANJA U CJELINI

Načela pravilnog ponašanja u Domu.

Načelo neometanog uživanja prava

Članak 4.

Dom svim radnicima i učenicima mora osigurati uživanje svih ljudskih prava koja se ostvaruju unutar Doma, te poštovanje prava zajamčenih Ustavom i zakonima Republike Hrvatske.

Načelo poštovanja integriteta i dostojanstva osobe

Članak 5.

Svi radnici Doma trebaju biti poštovani kao osobe u skladu sa zajamčenim pravima na život, integritet i dostojanstvo.

Svim radnicima i učenicima Doma mora biti osigurano pravo na privatnost.

Načelo autonomije odgojno-obrazovnog rada

Članak 6.

Svi radnici Doma imaju pravo autonomno djelovati u granicama svoga statusa i u skladu s ciljevima ostvarivanja zadaća odgoja i obrazovanja.

Svim radnicima treba priznati pravo na nesmetan profesionalni razvoj i kvalitetno

usavršavanje u skladu s osobnim mogućnostima i planovima, u mjeri u kojoj se pritom ne narušava isto pravo druge osobe. Dom je dužan nastojati osigurati odgovarajuće uvjete za ostvarenje ovoga prava.

Svi radnici i učenici imaju obveze i odgovornosti prema drugima u smislu poštena, iskrena i nepristrana ponašanja i prihvaćanja kriterija izvrsnosti u svim domenama radi ostvarivanja zajedničkoga cilja Doma u cjelini.

Načelo jednakosti i pravednosti

Članak 7.

Svaki radnik i učenik Doma treba se ponašati u skladu s načelom jednakosti i pravednosti na način koji isključuje svaku diskriminaciju, zlostavljanje, uznemirivanje ili iskorištavanje. Potrebno je poticanje nenasilnog rješavanja problema između svih subjekata u procesu rada i djelovanja. Dom je dužan osigurati uvjete za ostvarivanje načela jednakosti i pravednosti. Radnici Doma ne smiju zlouporabiti svoj autoritet i ne smiju dopustiti da osobni interesi i odnosi rezultiraju situacijama koje mogu utjecati na mogućnost objektivnoga prosuđivanja te etičkoga i profesionalnog obavljanja radnih obveza.

Također, radnici Doma prilikom predstavljanja Doma na javnim mjestima, natjecanjima, skupovima te raznim vidovima službenog predstavljanja Doma, obvezni su poštivati upute ravnatelja, te razlikovati vlastite stavove od službenih stavova Doma.

Svim radnicima Doma treba osigurati jednake uvjete ostvarivanja profesionalnih obveza, iskazivanja intelektualnih sposobnosti i napredovanja, obzirom na opće moralne norme svoje profesije.

Pravo na slobodu mišljenja i izražavanja

Članak 8.

Dom kroz odgojno-obrazovni rad promiče ljudska prava, a naročito podupire i potiče slobodu mišljenja i izražavanja mišljenja kao temeljnu vrijednost u svim segmentima života i rada.

Načelo profesionalnosti

Članak 9.

Radnici Doma u svojem svakodnevnom obavljanju poslova, poslove obavljaju odgovorno, savjesno, profesionalno i etički prema učenicima i kolegama. Također, obvezni su promicati humane vrijednosti i koristiti se suvremenim znanstvenim metodama. U svojem djelovanju slijede načela objektivnosti, nepristranosti, razboritosti, korektnosti, dijaloga i tolerancije. Obveza je djelatnika Doma poštivanje kriterija stručnosti i izvrsnosti te je u skladu s time konstantno i aktivno stručno usavršavanje unutar svog profesionalnog područja i utemeljivanje svih profesionalnih i etičkih prosudbi na dostupnim činjenicama, isključujući predrasude bilo koje vrste, izuzetno važno.

Radnici Doma trebaju održavati i poticati međusobne odnose suradnje, podržavati inovativnost, timski rad i razmjenu iskustava prilikom odgojno-obrazovnog rada; usmjeravati mlađe kolege i nastojati na učinkovitoj uporabi domskih resursa. U međusobnoj suradnji

učenika i radnika Doma očekuje se stručno djelovanje u duhu zajedničkih ciljeva te sudjelovanje u izvandomskim aktivnostima koje neće biti u sukobu s njihovim stručnim obvezama u Domu niti štetiti tim obvezama, kao ni ugledu Doma. Verbalna i neverbalna komunikacija radnika i učenika treba biti u skladu s njihovim zadaćama i ulogom u ostvarivanju cilja i zadaće odgoja i obrazovanja.

Načelo poštovanja zakona i pravnih postupaka

Članak 10.

U svim postupcima koji se odnose na ostvarenje načela i pravila iz Etičkog kodeksa ili su u vezi s njima, radnicima Doma treba osigurati mogućnost sudjelovanja u postupku, pravo na izjašnjavanje o relevantnim navodima i iznošenje svojih argumenata te ravnopravan položaj u postupku u odnosu prema drugim sudionicima koji se nalaze u istom ili usporedivom položaju.

Stručno-pedagoška služba i administrativno – tehnička služba obvezne su pravodobno djelovati radi prevencije i suzbijanja povreda Etičkog kodeksa. U tu svrhu ona trebaju pokretati postupke i poduzimati druge radnje u granicama svoje nadležnosti te istražiti sve prijave u kojima se iznosi sumnja u etičnost ponašanja radnika Doma.

Neprihvatljiva ponašanja

Diskriminacija

Članak 11.

U skladu s načelima iz ovoga Etičkog kodeksa, nedopustiv je svaki oblik neposredne i posredne diskriminacije temeljen na religiji, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, rasi, spolu, spolnoj orijentaciji, životnome stilu, imovinskom stanju, podrijetlu, obiteljskom i bračnom statusu, trudnoći, obiteljskim obvezama, godinama, invalidnosti, tjelesnom izgledu, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju.

Isključivi kriteriji vrjednovanja i napredovanja smiju biti stručnost, sposobnost i profesionalne zasluge te osposobljenost i rezultati u obavljanju određene vrste djelatnosti, poslova i zadataka. Odnos prema sredini u kojoj se djeluje na odgojno obrazovnoj razini od strane svih subjekata uključenih u dotičan proces, trebao bi zajednički promicati humane odnose i demokratska načela

Uznemirivanje

Članak 12.

Zabranjena je svaka vrsta uznemirivanja između svih radnika Doma.

Uznemirivanjem se smatra svako neprimjereno ponašanje prema drugoj osobi kojem je cilj ili koje stvarno znači povredu osobnog dostojanstva, koje ometa njezino obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvalitetu njezina života. Uznemirivanjem se osobito smatra svaki čin, pojedinačan ili ponavljani, verbalni, neverbalni ili fizički, koji stvara ili pridonosi stvaranju neugodnih i neprijateljskih radnih i obrazovnih okolnosti ili koji drugu osobu zastrašuje, vrijeđa ili ponižava.

Neprihvatljivo je svako spolno uznemirivanje. Spolno uznemirivanje specifičan je oblik uznemirivanja koje karakterizira izostanak pristanka ili odbijanje druge strane, a uključuje ponavljano neželjeno upućivanje verbalnih i fizičkih prijedloga spolne naravi drugoj osobi, fizičko napastovanje, ponavljano neželjeno iznošenje šala i opaski koje su spolno obojene, uključujući referiranje na spol i spolnu orijentaciju, ruganje i ismijavanje koje je spolno obojeno, izlaganje spolno uvredljivoga i uznemirujućega materijala te zahtijevanje spolnih usluga u zamjenu za određeno djelovanje ili propuštanje s pozicije autoriteta.

Uobičajena komunikacija, dobronamjerne šale i kritika kao i odnosi spolne i druge intimne naravi između radnika Doma koji počivaju na pristanku i uzajamnom poštovanju smatraju se područjem privatnosti te nisu sami po sebi kršenje Etičkog kodeksa. Treba, međutim, izbjegavati situacije u kojima takvi odnosi između radnika Doma mogu dovesti do kršenja pravila Etičkog kodeksa o objektivnosti i nepristranosti i sukobu interesa, posebno u odnosima između radnika Doma koji su u neposrednom hijerarhijskom odnosu koji uključuje ocjenjivanje tuđeg rada i dostignuća i/ili odlučivanje o statusu, profesionalnom napredovanju, pogodnostima i nagradama.

Svaka osoba ima pravo prijaviti uznemirivanje koje je počinio radnik Doma. Na osobu koja je odbila uznemirivanje ili prijavila takvu vrstu ponašanja ne smije se vršiti nikakav pritisak.

Predrasude

Članak 13.

Svi radnici Doma trebaju biti objektivni, moralno se ponašati te odgovorno i profesionalno raditi te stoga ne smiju dopustiti utjecanje predrasuda bilo koje vrste na njihovu objektivnost u obavljanju profesionalne djelatnosti.

III. ETIČKA PRAVILA U ODGOJNO-OBRAZOVNOM RADU

Profesionalne dužnosti u odgojno-obrazovnom radu

Članak 14.

Svi radnici Doma koji sudjeluju u odgojno-obrazovnom radu u Domu imaju sljedeće dužnosti:

1. pridonositi kognitivnom, socio-emocionalnom i kreativnom razvoju učenika te čuvanju i unapređivanju njihova zdravlja;
2. poticati aktivnosti učenika i njihovo kritičko i argumentirano mišljenje te izbjegavati sve djelatnosti koje bi mogle omesti taj razvoj;
3. poštovati dignitet svojih kolega i u suradnji s njima raditi u interesu napredovanja svih učenika;
4. poštovati odgojno-obrazovne ciljeve i zadaće i standarde Doma u interesu razvoja učenika;
5. uzimati u obzir mišljenje učenika o svojem životu u Domu u cilju unapređivanja kvalitete odgojno-obrazovnog procesa.

Neprihvatljive prakse u nastavi

Članak 15.

Odgajatelji i drugi radnici pri izvođenju odgojno-obrazovnog rada trebaju uvažavati standarde i prava djece. Nije prihvatljivo prisvajati rezultate rada djece (crteže, pisane sastavke) ili koristiti se njima izvan redovitog programa Doma bez odgovarajuće obavijesti roditeljima i bez izričitog pristanka djeteta.

Primanje darova i drugih dobara

Članak 16.

Radnici Doma ne smiju tražiti darove, poticati darivanje niti primati ikakve darove, bilo za sebe ili za drugu osobu, za koje postoji jasna pretpostavka da će posredno ili neposredno utjecati na njihovu objektivnost, ispunjavanje profesionalnih obveza te poštovanje profesionalnih prava i dužnosti. Obveza je radnika Doma otklanjati svaki pokušaj korupcije.

Sukob interesa

Članak 17.

Svi radnici Doma trebaju izbjegavati sukobe interesa (sukob interesa mogu uzrokovati, na primjer, obiteljski odnosi, blisko prijateljstvo, intimne veze, antagonizmi i sl.). Nedopustiv je svaki oblik nepotizma. Nepotizmom se smatra svako djelovanje koje srodnika određene osobe stavlja u povlašten položaj prema drugim osobama koje raspolažu jednakim ili boljim sposobnostima.

Transparentnost i povjerljivost

Članak 18.

Dom podupire i promiče transparentnost u propisima i djelovanju kao jednu od temeljnih vrijednosti. Sva pravila i odredbe kojima se definiraju prava i obveze radnika Doma trebaju biti precizni, jasni i dostupni svima.

Svi radnici Doma trebaju uvažavati tu vrijednost transparentnosti i dostupnosti kriterija i postupaka evaluacije ispunjavanja profesionalnih obveza (upisi, profesionalno napredovanje i sl.).

Svi radnici Doma koji na temelju svojega položaja u Domu raspolažu podacima sa statusom povjerljivosti trebaju štititi tajnost takvih podataka. Podacima sa statusom povjerljivosti smatraju se podaci tajnosti koji proistječu iz potrebe zaštite prava radnika Doma i koji su zakonom, općim aktima Doma ili odlukom nadležnog tijela donesenom na temelju tih propisa proglašeni povjerljivima. Ne dopušta se otkrivanje povjerljivih podataka drugim članovima Doma kao ni bilo kojoj drugoj strani, osim ako je takvo razotkrivanje dio uobičajenoga obavljanja posla u Domu ili ako postoji zakonska i profesionalna obveza da se takve informacije objave.

Pravo i dužnost kontinuiranog usavršavanja i cijeloživotnog obrazovanja

Članak 19.

Svi radnici Doma imaju pravo i dužnost neprekidno se usavršavati i ustrajati na unapređivanju kakvoće i razine vlastita znanja i stručnosti unutar svoga radnog mjesta.

Profesionalno napredovanje

Članak 20.

Procjena uspješnosti ostvarivanja profesionalnih obveza i profesionalne kompetencije bilo kojega radnika Doma treba biti objektivna i nepristrana te utemeljena na unaprijed definiranim i transparentnim kriterijima.

Ako više kandidata u jednakom stupnju ispunjava postavljene profesionalne uvjete, prilikom zapošljavanja i unapređivanja treba uzeti u obzir i potrebu da se na primjeren način potaknu interesi socijalne skupine koja je u danome području podzastupljena.

Svaki oblik neposredne ili posredne diskriminacije u postupku evaluacije uvjeta profesionalnoga napredovanja te u samom postupku napredovanja smatra se nedopustivim.

Javno nastupanje

Članak 21.

Dom će podupirati pravo radnika na javno nastupanje i slobodu izražavanja što uključuje nastupe pred publikom, na radiju i televiziji, izražavanje svojih stajališta u novinama, knjigama i časopisima, kao i druge oblike djelovanja za dobrobit Doma.

Odgovornost prema Domu

Članak 22.

Profesionalne djelatnosti svih zaposlenih u Domu trebaju što je više moguće pridonositi ostvarenju njenih zadataka.

Radnici Doma trebaju se brinuti o dobru i interesima tolerancije te odgovornog i poštenog traganja za optimalnim rješenjima. U tom smislu ne odobrava se:

- 1) namjerno ometanje djelatnosti Doma;
- 2) nesavjestan odnos spram imovine Doma te onemogućivanje ili otežavanje ostalim radnicima Doma da se koriste tom imovinom;
- 3) upotreba domske imovine ili pogodnosti za osobne, komercijalne, političke, vjerske, društvene i druge izvandomske aktivnosti bez posebnog odobrenja;
- 4) poticanje drugih radnika Doma u nepoštovanju domskih pravila;
- 5) namjerno predstavljanje osobnog stava kao službenog stava Doma u svrhu stjecanja osobne koristi;
- 6) korištenje imenom ili logotipom Doma u privatne svrhe kako bi se neopravdano stvorio dojam domskog autoriteta.

IV. TIJELA KOJA PRATE OSTVARENJE ETIČKOG KODEKSA

Dužnost praćenja i provedbe Etičkog kodeksa

Članak 23.

Odgajateljsko vijeće brine za ostvarenje i unapređenje etičkih standarda u Domu i provedbu Etičkog kodeksa.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 24.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu osmog dana od dana objave na oglasnoj ploči Doma.

Prijedlog Etičkog kodeksa neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti Doma, utvrđen je na 11. Sjednici Domske odbora dana 24. siječnja 2019.g.

Klasa: 602-03/19-04/01

Ur. broj. 251-257-04-19-23

Zagreb, 24.01. 2019.g.

**PREDSJEDNIK DOMSKOG
ODBORA**

(Jozo Grgat, prof.)

Ovaj je Etički kodeks donijet dana 24.01.2019.g., objavljen na oglasnoj ploči 24. 1. 2019.

Učeničkog doma Novi Zagreb, a stupio na snagu 2. 2. 2019.g.

Klasa: 602-03/19-04/01

Ur. broj: 251-257-01-19-23

U Zagrebu, 24. 1. 2019.g.

RAVNATELJICA

(Jelena Bojčić, prof.)